

ГА «БЕЛАРУСКАЯ
АСАЦЫЯЦЫЯ
ЖУРНАЛІСТАЎ»

WWW.BAJ.BY

СМІ Ў БЕЛАРУСІ

ЭЛЕКТРОННЫ
БЮЛЕТЭНЬ

КАСТРЫЧНІК-СНЕЖАНЬ 2015

У Беларусі змены заўсёды адбываюцца па прынцыпе “адзін крок наперад – два назад”... Нам патрэбныя не касметычныя змены, а сістэмныя рэформы беларускага медыя-заканадаўства.

*Міхась Янчук,
намеснік старшыні ГА “БАН”*

ЗМЕСТ:

Становішча ў сферы СМІ ў кастрычніку-снежні 2015 г. (агляд)	4
Асноўныя падзеі ў сферы СМІ ў кастрычніку-снежні 2015 г.	5
Рэйтынгі, індэксы, статыстыка	7

СТАНОВІШЧА Ў СФЕРЫ СМІ Ў КАСТРЫЧНІКУ-СНЕЖНІ 2015 г. (АГЛЯД)

16 кастрычніка ў Беларусі адбыліся прэзідэнцкія выбары.

Паствыбарчы перыяд не ўнёс істотных зменаў у становішча ў галіне сродкаў масавай інфармацыі ў Беларусі. Чарговая падпісная кампанія на друкаваныя выданні прайшла ва ўмовах дыскрымінацыі незалежных газетаў. Пры гэтым была працягнутая практыка бюджэтнага фінансавання дзяржаўных медыяў (на пазаконкурснай аснове), іх адміністрацыйнай падтрымкі ды іншых прывілеяў з боку ўлады. Сярод найбольш трывожных падзеяў – новая хваля адміністрацыйнага пераследу журналістаў за супрацу з замежнымі СМІ без акрэдытацыі. Пакуль невядома, ці з'яўляюцца новыя пратаколы супраць журналістаў у Гомельскай вобласці мясцовай ініцыятывай або сведчаць пра вяртанне да ранейшай палітыкі на рэспубліканскім узроўні.

У цэнтры ўвагі журналістаў і СМІ напрыканцы 2015 года было ўручэнне Нобелеўскай прэміі па літаратуры беларускай пісьменніцы Святлане Алексіевіч. Пры гэтым дзяржаўныя тэлеканалы цырымонію ўручэння Нобелеўскай прэміі не паказвалі.

АСНОЎНЫЯ ПАДЗЕІ Ў СФЕРЫ СМІ Ў КАСТРЫЧНИКУ – СНЕЖНІ 2015 г.

НЯРОЎНЫЯ ЁМОВЫ ПРАВЯДЗЕННЯ ПАДПІСНОЙ КАМПАНІІ 2016 г.

Падпісная кампанія на перыядычныя друкаваныя выданні, якая адбывалася напрыканцы 2015 г., прадэманстравала няроўныя ўмовы гаспадарання для дзяржаўных і недзяржаўных СМІ. У той час як рэдакцыі некалькіх недзяржаўных медыяў («Газета Слоні́мская», «Intex-пресс», «СН плюс. Свободные новости плюс» і інш.) атрымалі адмовы ад дзяржаўнага прадпрыемства-манапаліста «Белпошта» на просьбу ўключыць іх выданні ў падпісны каталог, падпіска на дзяржаўную прэсу праводзілася з выкарыстаннем адміністрацыйнага рэсурсу.

Так, адміністрацыя Ленінскага раёна г. Мінска «з мэтай забеспячэння дакладнага інфармавання грамадзянаў пра сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь і ў сувязі з пачаткам падпісной кампаніі на 1-е паўгоддзе 2016 года» звярнулася да кіраўнікоў арганізацыяў раёна з просьбай арганізаваць падпіску «на асноўныя рэспубліканскія і гарадскія друкаваныя выданні» паводле спісу і скласці справаздачу па яе выніках.

Паводле паведамленняў праваабарончага рэсурсу mahilyowspring.org, на магілёўскіх заводах супрацоўнікам настойліва раілі падпісацца на мясцовую дзяржаўную прэсу і выдавалі бланкі заяваў на ўтрыманне з заробку работнікаў грошай на падпіску.

Адміністрацыя адкрытага акцыянернага таварыства «Крычаўцэментшыфер» (г. Крычаў, Магілёўская вобл.) загадала кіраўнікам падраздзяленняў арганізаваць падпіску на «кантраляваныя» перыядычныя выданні з указаннем іх назваў і колькасці паасобнікаў, якія маюць быць выпісаныя.

МІНСКІ ГАРАДСКІ
ВЫКАРМОВЫ КАМІТЭТ
АДМІНІСТРАЦЫЯ
ЛЕНІНСКАГА РАЁНА Г. МІНСКА

МІНСКІ ГОРАДСКІ
ІСПОЛНІТЕЛЬСКИЙ КОМИТЕТ
АДМІНІСТРАЦЫЯ
ЛЕНІНСКАГО РАЁНА Г. МІНСКА

ул. Матвеево, 81, 220006, г. Минск
тл. (017) 223 52 07, факс 223 59 93
р/р 260501348219, аддзяленне №315
АДТ «Белтэлекам», код 759

ул. Матвеево, 81, 220006, г. Минск
тл. (017) 223 52 07, факс 223 59 93
р/р 360401485119, аддзяленне 36335
ОАО «Белтэлекам», код 759

11.11.2015 № 07-06

Па № _____

Руководитель
(по списку)

О предоставлении информации

С целью обеспечения достоверного информирования граждан о социально-экономическом развитии Республики Беларусь и в связи с началом подписной кампании на 1-ое полугодие 2016 года, администрации Ленинского района г.Минска просит Вас организовать подписку на основные республиканские и городские печатные издания:

- «Советская Белоруссия» (индекс 63150, стоимость – 966000 руб.);
- «Минский курьер» (индекс 63117, стоимость – 510000 руб.);
- «Республика» (индекс 63883, стоимость – 966000 руб.);
- «Народная газета» (индекс 638682, стоимость - 900000 руб.);
- «Звязда» (индекс 63858, стоимость 966000 руб.);
- «Вечерний Минск» (индекс 638812, стоимость 270000 руб.).

Пописку на печатные издания вы можете оформить в отделениях почтовой связи, торговых объектах РУП «Белсоюзпечать», через систему «Интернет подписка», а также при помощи платежно-справочных терминалов. Контактный телефон для подписки на издания РУП «Белпошта» 223 55 95. Телефон для справок по вопросам «Интернет-подписка»: 327 75 27.

Для анализа итогов подписной кампании просим предоставить копию платежного поручения (квитанции), подтверждающую осуществление подписки Вашей организации в администрацию Ленинского района г.Минска до 11.12.2015 по тел./факсам: 223 05 71, 223 81 97, 223 32 51 или email len.eco@minsk.gov.by.

Первый заместитель главы В.В.Вороничий

07 Кольцавая 223 32 51
11.11.2015 года

БЮДЖЭТНАЕ ФІНАНСАВАННЕ ДЗЯРЖАЎНЫХ СМІ

У законе “Аб рэспубліканскім бюджэце на 2016 г.” ад 30 снежня 2015 г. **прадугледжана вылучэнне каля 45 млн еўра (900 120 843,0 тыс. руб.) на фінансаванне дзейнасці дзяржаўных СМІ.** У тым ліку на тэлебачанне і радыёвяшчанне – каля 36,6 млн еўра (734 815 075,0 тыс. руб.), на перыядычны друк і выдавецтвы – каля 3,5 млн еўра (69 154 793,0 тыс. руб.), на “іншыя пытанні ў галіне СМІ” – 4,7 млн еўра (96 150 975,0 тыс. руб.).

Пры гэтым фінансаванне вылучаецца на пазаконкурснай аснове. Гэтак, 26 дзяржаўных газетаў і часопісаў, якія атрымаюць дапамогу з рэспубліканскага бюджэту ў 2016 годзе, вызначаныя пастановай урада №966 ад 19 лістапада 2015 года.

АДНАЎЛЕННЕ ПЕРАСЛЕДУ ЖУРНАЛІСТАЎ ЗА СУПРАЦУ З ЗАМЕЖНЫМІ СМІ

Напрыканцы 2015 г. аднавіўся адміністрацыйны пераслед журналістаў, матэрыялы якіх з’яўляліся ў замежных СМІ.

24 снежня пратакол быў складзены ў дачыненні да гомельскай журналісткі Ларысы Шчыраковай (пратакол быў складзены Гомельскім РАУС без удзелу журналісткі, якая ў гэты час была ў адпачынку). Прычынай для распачынання адміністрацыйнага працэсу ў дачыненні да Ларысы Шчыраковай стаў тэлерэпартаж, які выйшаў на тэлеканале “Белсат” (Польшча) і быў прысвечаны праблемам былога выхаванца школы-інтэрната з пасёлка Урыцкі.

28 снежня два пратаколы паводле ч.2 арт. 22.9 КаАП былі складзеныя ў дачыненні да яшчэ аднаго гомельскага журналіста, Кастуся Жукоўскага. Пратаколы склалі пасадовыя асобы Калінкавіцкага і Кармянскага райаддзелаў міліцыі (Гомельская вобласць), таксама ў адсутнасць журналіста. Нараканні выклікалі два сюжэты, паказаныя па тэлеканале “Белсат”.

Адміністрацыйны пераслед беларускіх журналістаў за супрацу з замежнымі СМІ без акрэдытацыі пачаўся ў красавіку 2014 г. Журналістаў абвінавачвалі ў парушэнні парадку вырабу і (ці) распаўсюду прадукцыі сродкаў масавай інфармацыі (ч.2 арт. 22.9 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях Беларусі).

У 2014 г. былі зарэгістраваныя 10 выпадкаў прыцягнення журналістаў да адказнасці паводле гэтага артыкула, са студзеня па жнівень 2015 г. – 28 выпадкаў.

Становішча змянілася пасля таго, як 4 жніўня прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка падчас інтэрв'ю журналістам незалежных СМІ пaaб'яцаў разабрацца ў сітуацыі. З канца жніўня да 24 снежня 2015 г. новых справаў з абвінавачаннем журналістаў паводле ч.2 арт. 22.9 не ўзбуджалася.

РЭЙТЫНГІ, ІНДЭКСЫ, СТАТЫСТЫКА

9 кастрычніка Прадстаўнік АБСЕ па пытаннях свабоды СМІ [Дуня Міятавіч](#) павіншавала беларускую пісьменніцу [Святлану Алексіевіч](#) з атрыманнем [Нобелеўскай прэміі па літаратуры](#): “Смелы голас Алексіевіч, які быў прызнаны Нобелеўскім журы, значна паспрыяў плюралізму і разнастайнасці думак па праблеме найноўшай гісторыі. Яе нястомныя намаганні з'яўляюцца выдатным прыкладам для незалежных журналістаў у Беларусі і за яе межамі”. Прадстаўнік АБСЕ па пытаннях свабоды СМІ падкрэсліла, што прэмія з'яўляецца прызнаннем важнай ролі, якую адыгрываюць у сучасным грамадстве расследаванні, смелыя тэксты і журналістыка.

Праваабарончая арганізацыя Freedom House (ЗША) у сваёй [штогадовай справаздачы](#) аднесла Беларусь да ліку краінаў з несвабодным інтэрнэтам.

Справаздача ахоплівае перыяд з чэрвеня 2014 г. па 2015 г. Характарызуючы развіццё сітуацыі з Байнэтам, [Freedom House звярнуў увагу](#) на папраўкі да Закона аб СМІ і іншыя юрыдычныя меры, якія значна пашырылі магчымасці ўладаў па абмежаванні крытычнага кантэнту ў інтэрнэце. Акрамя гэтага, у справаздачы ўзгадваюцца блакаванні сайтаў незалежных СМІ, узмацненне адміністрацыйнага пераследу незалежных журналістаў, у прыватнасці, паводле абвінавачання ў працы без акрэдытацыі, выданне дырэктывы, скіраванай на абмежаванне выкарыстання Tor ды ананімайзераў.

ГА «БЕЛАРУСКАЯ
АСАЦЫЯЦЫЯ
ЖУРНАЛІСТАЎ»

WWW.BAJ.BY

Змест гэтага электроннага выдання абаронены нормамі Аўтарскага права.
Спасылка на ГА «Беларуская асацыяцыя журналістаў» пры выкарыстанні матэрыялаў
ЭЛЕКТРОННАГА БЮЛЕТЭНЯ «СМІ Ў БЕЛАРУСІ» з'яўляецца абавязковай.
Выдавец: ГА «Беларуская асацыяцыя журналістаў» (ГА «БАЖ »).
Вул. Намсамольская 7-32, 220030 Мінск, БЕЛАРУСЬ
Тэлефоны: +375 17 203-63-66, 226-70-98 Факс: +375 17 203-63-66, 226-70-98
E-mail: press@baj.by Web: www.baj.by
Наконтат: Бастунец Андрэй Леанідавіч, старшыня ГА «БАЖ »